

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över promemorian Lagstiftningsåtgärder med anledning av EU:s gröna taxonomiförordning

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Förslaget innebär i huvudsak följande:

- Upplysningsbestämmelser om vad en informationsbroschyr, årsberättelse och hållbarhetsrapport ska innehålla.
- Fondförvaltare ska betala årliga avgifter för Finansinspektionens verksamhet
- Krav på att fondförvaltare ska lämna information för att få ingå fondavtal med Pensionsmyndigheten.
- Finansinspektionens tillsyn över vissa pensionsstiftelser som är tjänstepensionsinstitut utvidgas.
- Förtydligande om att små försäkringsförmedlare och värdepappersbolag med färre än tre anställda omfattas av de nya kraven.

Förslagen innebär ändringar i socialförsäkringsbalken (2010:110), lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m., årsredovisningslagen (1995:1554), lagen (2004:46) om värdepappersfonder, lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Förslagsställaren anger att förslagen avser att komplettera förordning (EU) 2020/852 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar ("EU:s gröna taxonomiförordning"). Det anges att EU-förordningen har beslutats som ett led i EU:s handlingsplan för hållbar tillväxt från 2018 och syftar till att styra kapital till hållbara investeringar som bidrar till att nå unionens mål för hållbar tillväxt. Förordningen syftar även till att förbättra den inre marknadens funktionssätt genom att göra det lättare att jämföra investeringar mot harmoniserade kriterier för miljömässig hållbarhet. Taxonomiförordningen innehåller verktyg för att klassificera miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter när det gäller investeringar och finansiella produkter. För att anses som miljömässigt hållbar ska en ekonomisk verksamhet enligt EU-förordningen bidra väsentligt till ett eller flera av förordningens miljömål, inte orsaka betydande skada för något av miljömålen samt uppfylla en viss miniminivå för skydd av mänskliga rättigheter och rättigheter för arbetstagare. Miljömålen rör begränsning av och anpassning till klimattförändringar, hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser, omställning till en cirkulär ekonomi, förebyggande och begränsning av miljöföroreningar samt skydd och återställande av biologisk mångfald

och ekosystem. Förslagsställaren anger vidare att kommissionen fått mandat att anta delegerade akter med tekniska granskningskriterier som också ska vara uppfyllda för att verksamheten ska anses vara miljömässigt hållbar. Klassificeringen av miljömässigt hållbara verksamheter är till en början avsedd att ha betydelse för offentliga standarder och märkningar och andra offentliga åtgärder. I förordningen anges att medlemsstaterna och unionen ska tillämpa kriterierna i samband med alla åtgärder som föreskriver krav på finansmarknadsaktörer eller emittenter med avseende på finansiella produkter eller företagsobligationer som tillhandahålls som miljömässigt hållbara. Taxonomiförordningen innehåller även upplysningskrav som kompletterar de upplysningskrav som gäller för vissa aktörer på finansmarknadsområdet enligt EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar. Kraven avser upplysningar som ska lämnas innan avtal ingås om en finansiell produkt och upplysningar i regelbundna rapporter.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren anger att i det i promemorian lämnas förslag till lagstiftningsåtgärder som direkt föranleds av att EU:s gröna taxonomiförordning ska börja tillämpas. För att svensk rätt ska stå i överensstämmelse med EU-rätten behöver möjligheten att utöva tillsyn över pensionsstiftelserna justeras. Det anges vidare lämpligt att det i några lagar på fondområdet införs bestämmelser om att Finansinspektionen får ta ut årliga avgifter för inspektionens verksamhet enligt EU-förordningen och att vissa upplysningsbestämmelser införs. Det bedöms inte finnas något rimligt alternativ till dessa åtgärder. När det gäller upplysningskraven för små försäkringsförmedlare och värdepappersbolag med färre än tre anställda anges att detta direkt anknyter till bestämmelser i EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar, enligt vilken Sverige har använt möjligheten att omfatta även små försäkringsförmedlare och värdepappersbolag. Att dessa ska lämna vissa kompletterande upplysningar enligt taxonomiförordningen är således enligt förslagsställaren en följd av detta ställningstagande. Beträffande förslaget att de kompletterande upplysningar som fondförvaltare ska lämna enligt taxonomiförordning även ska lämnas till Pensionsmyndigheten motiveras med att myndigheten kan tillgängliggöra informationen till sparare på fondtorget på ett ändamålsenligt sätt och att det inte framstår som ett lämpligt alternativ att sådan information inte skulle lämnas och i förlängningen inte heller komma sparare till del. Det förekommer mer detaljerade resonemang kring dessa överväganden i promemorian.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren redogör för EU:s gröna taxonomiförordning och beskriver utförligt hur förslagen i promemorian kompletterar och förhåller sig till denna samt andra relevanta rättsakter.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslagsställaren anger att EU:s gröna taxonomiförordning trädde i kraft den 12 juli 2020 och ska börja tillämpas från och med den 1 januari 2022 med avseende på förordningens klimatrelaterade miljömål, och från och med den 1 januari 2023 när det gäller de övriga miljömålen. Det anges därför lämpligt att lagändringarna träder i kraft den dag förordningen ska börja tillämpas, d.v.s. den 1 januari 2022. De föreslagna lagändringarna bedöms inte kräva någon övergångsreglering. Förslagen anges inte medföra

något behov av särskilda informationsinsatser utöver den sedvanliga information om nya regelverk som berörda myndigheter tillhandahåller.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Förslagsställaren anger att EU:s gröna taxonomiförordning ska tillämpas av ett stort antal finansmarknadsaktörer och finansiella rådgivare på finansmarknadsområdet och att dessa varierar i storlek när det gäller såväl antal anställda som omsättning. Genom att kraven omfattar finansmarknadsaktörer ska de tillämpas av bl.a. försäkringsföretag som tillhandahåller en försäkringsbaserad investeringsprodukt, värdepappersföretag som tillhandahåller portföljförvaltning, tjänstepensionsinstitut, fondföretag och kreditinstitut som tillhandahåller portföljförvaltning. Genom att kraven omfattar finansiella rådgivare ska de tillämpas av bl.a. försäkringsförmedlare och försäkringsföretag som tillhandahåller försäkringsrådgivning med avseende på försäkringsbaserade investeringsprodukter samt kreditinstitut, värdepappersföretag, AIF-förvaltare och fondföretag som tillhandahåller investeringsrådgivning. Det anges inte vara möjligt att inom ramen för detta lagstiftningsärende närmare redovisa antalet aktörer som direkt omfattas av förordningen eller deras storlek, men det hänvisas till lagstiftningsärendet Nya bestämmelser om hållbarhetsrelaterade upplysningar (prop. 2021/21:66) för en utförlig redogörelse. När det gäller aktörer med färre än tre anställda, vilket bedöms vara omkring 400 försäkringsförmedlare och ett mindre antal värdepappersinstitut, hänvisas till samma proposition.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår vilka branscher och företag som omfattas av förslagen. Däremot är information om antal berörda företag och deras storlek ytterst begränsad och det hänvisas till ett annat lagstiftningsärende. Regelrådet noterar emellertid att även i det ärendet saknas tillräcklig information om antal berörda företag och dess storlek. Oavsett redovisningen i det ärendet hade det varit behövligt att även i detta ärende i betydligt större utsträckning redovisa antal och storlek på berörda företag, åtminstone ungefärligt, alternativt utförligt beskriva varför det inte bedöms vara möjligt.

Regelrådet finner därför redovisningen av berörda företag utifrån bransch godtagbar, men utifrån antal och storlek bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Förslagsställaren anger att en rad aktörer genom EU:s gröna taxonomiförordning får nya krav på att lämna vissa kompletterande hållbarhetsrelaterade upplysningar och att vissa stora företag även får kompletterande krav på hållbarhetsredovisning. Förslagsställaren refererar till kommissionens konsekvensanalys (SWD (2018) 264) i vilken det anges att taxonomin är ett viktigt steg för att ge större klarhet kring vad som utgör en hållbar ekonomisk aktivitet och att dess påverkan på olika intressenter kommer att bero på den närmare utformningen av taxonomin i de delegerade akter som antas. När det gäller upplysningskrav anges bl.a. att kostnader kan uppstå men att dessa inte bedöms bli påtagligt höga och att aktörernas renommé kan gynnas av att lämna hållbarhetsupplysningar. Vidare får investerare lägre kostnader för att hitta finansiella produkter och tjänster som motsvarar deras preferenser när det gäller hållbarhet. Förslagsställaren anger att vissa ytterligare administrativa kostnader kan uppkomma som en följd av de kompletterande upplysningskrav i EU:s gröna taxonomiförordning som direkt anknyter till EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar. Administrativa kostnader kan även uppstå för de stora företag som ska komplettera sin hållbarhetsrapportering med redovisning av hur och i vilken utsträckning verksamheten är förknippad med sådan verksamhet som anses miljömässigt hållbar enligt EU:s gröna taxonomiförordning. Hur stor

denna kostnad blir antas variera beroende på aktörens verksamhet och eventuella tidigare hållbarhetsarbete. Det anges även att företag som står under Finansinspektionens tillsyn enligt lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska betala årliga avgifter för att bekosta Finansinspektionens verksamhet enligt EU:s gröna taxonomiförordning.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet har förståelse för att det finns svårigheter att uppskatta konsekvenser av ännu ej antagna klassificerings- eller tekniska granskningskriterier för miljömässigt hållbara verksamheter. Förslagsställaren borde dock utifrån bestämmelser i de nya regelverken kunnat göra ungefärliga kvantitativa kostnadsuppskattningar för olika upplysnings- och informationskrav. Det hade också varit relevant att beskriva vilka årliga avgifter som kan förväntas bli aktuella.

Regelrådet finner därför redovisningen av förslagets påverkan på berörda företags kostnad, tidsåtgång och verksamhet bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Såvitt Regelrådet kan se saknas en beskrivning av förslagets påverkan på konkurrensförhållanden och finner därför redovisningen bristfällig i detta avseende.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Såvitt Regelrådet kan se saknas en beskrivning av förslagets påverkan på företag i andra avseenden. Mot bakgrund av oklarheter i beskrivningarna av såväl berörda företag som förslagets effekter på dessa, kan det inte uteslutas att det även skulle finnas sådan påverkan.

Regelrådet finner därför redovisningen av regeringens påverkan på företagen i andra avseenden bristfällig.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det framgår att vissa bestämmelser endast omfattar större företag och det förekommer en logisk motivering till förslaget att i Sverige omfatta även små företag av vissa krav. Vid en välvillig tolkning kan detta sägas utgöra en särskilda hänsyn, även om det hade varit önskvärt med en mer utförlig redovisning härvidlag. Det hade exempelvis varit relevant att även referera till eventuella överväganden i samband med utformningen av de direkt tillämpliga bestämmelserna i EU-förordningen.

Regelrådet finner därför redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning knapphändig men godtagbar.

Sammantagen bedömning

Flertalet för en konsekvensutredning väsentliga delasppekter är tillräckligt väl beskrivna. Det finns emellertid en del centrala aspekter som är bristfälliga. Bristerna rör redovisningen av berörda företag, både utifrån antal och storlek, liksom redovisningen av förslagets konsekvenserna för berörda företag, där det framför allt saknas kvantifierade kostnadsuppskattningar och redovisning av konkurrenspåverkan.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 12 maj 2021.

I beslutet deltog Elisabeth Thand Ringqvist, ordförande, Cecilia Gunne, Hans Peter Larsson, Claes Norberg och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Anna Stattin.

Elisabeth Thand Ringqvist
Ordförande

Anna Stattin
Föredragande